

מסורת הש"ס

ארוסה פרק רביעי סוטה

כו.

עין משפט
נר מצוה

בג א מיי פ"ה מהל'
גירושין הלכה ה'
סמ עשין נ עוש"ע ח"ע
סומן יג עש"י יא:
בד ב מיי שם הלכה כ'
עוש"ע שם סעיף יב:
בה ג מיי פ"ג מהל'
סוטה הלכה י:
בד ד מיי שם הלכה ה':
בז ה מיי שם הלכה ז:
בח ו מיי שם הלכה י:
בבז ז מיי שם הלכה ו:
ל ח מיי שם הלכה י'
ופ"ג שם הלכה כ'
סמ עשין נ:
לא ט מיי שם פ"ג הלכה
כא:

תוספות שאנין

ואילנות במע' אמה
לקייה ולא חזיא ליה:
ראשית ממוזר לממוזר כלומר
אשה הראיה לממוזר
ונשאת לממוזר וקינא לה
ונסתרה ליה אילנות או
שוטה או לא נוטלת כתובה
ומיירי בשיש לו אשה
ובנים דומיא דעקרה
ורקנה: ולא ליפוש
בפסולין פ"ה לא נעשה
שלום ביניהם לא יפרה ולא
יבה הואיל וכל דורותיו
ממורים: מ"ד וחזיא לא
נתפשה כו' כלומר מהו
דחימא פרישה סוטה על
כרחיך באשת ישראל קיימא
מירכבין והיא משמע זו
היא דכי לא נתפשה אסורה
הא נתפשה כו' ועלה קאי
קרא דבתיבה ועבר עליו
דחיכ' דמפסקא לן בהך אם
נטמאה אי לא [נטמאה]
שוטה אבל אשת כהן
דליתא בכלל והיא לא
נתפשה ליתא נמי בכלל
השקאה קמ"ל ל"ה.
במתונה דרך אברים שאין
מתנוונה במעים אלא
ראשה ושארא אברים כבדים
עליה מ"ד (ס). מ"ד מבלעדי
אישיך כו' משמע דאשה
בר הכי הוא קא משמע לן
דלמי שקיבחו
לבעול הוא דאחא וסריס
בר הכי הוא וע"ג דלאו
חמה קאמר דמותו לקיימה
ולא בשרים אדם שאסור
לקיימה משום לא יבא
פצוה דכה ל"ה.

(א) נבלה דל"ל מ"ד הא לאו
זכות תלה לה וכו' ולפני מיתה
ליפטר ועי' בש"ס.

[שנשא עקרה וקינה וכו']. ומימה אמאי לא תנא אילנות
זהדי עקרה וקינה: לא ישא אדם מעוברת
חבירו. גירושלמי עליו הכתוב אומר (משלי כג) אל תשיג גבול עולם
וזעדה יתומים אל תבא ומוזרים חכמים לרבי אלעזר שאם היו לו

בנים ואשה [שהיא שומה או לא נוטלת
כתובה היו לו אשה ובנים] וממוזר
קיניו לסתירה כבר נראית לשמות:
מעוברת עצמו או שותה וכו'.
רש"י פי' ולא אמרינן
דלא לקטליה לולד ומימה אמאי אית
לן למקטליה מה איכפת לן נמתין
עד שמלך הא תנן צפ"ק דערין
(דף יז). האשה היוצאה ליהרג אין
ממתניין לה עד שמלך והתם גזירת
הכתוב הוא וממוזר גס שניהם לרצות
את הולד והתם משמע טעמא דרבי
קרא הא לא רבי קרא לא קטליה
ליה משום דממוזר דבעל הוא דכתיב
(שמות כה) כאשר ישית עליו צל האשה
והכל הכי פירושא מעוברת עצמו
אע"ג דקינא לה כשהיא מעוברת שומה
לאחר שחלה ולא אמרינן כמו גבי
מעוברת וילדה ומת הולד או הפילה
אפ"ה אינה שומה דלאו בת קיניו
היתה דממעט לה כספרי מבי טעמה
אשמו וכדלמרינן גירושלמי לא היו
[לן] אשה ובנים וכו' כבר [נראית]
שלא לשמות: **אמר** לו רבי
ישמעאל א"ב יסתרו ב"ע עקרות
ויפקדו. תימה וכו' ישמעאל לימא ליה
לנפשיה יסתרו כל יולדות צנעו וילדו
בריוס וכו' הואיל ולא נסתרה הפסדה:
ואמרת ריביא הוא. תימה
והא אפיקמיה לעיל

(דף כד). לרצות הארוסה ושומת
יבם לקיני: **ןןן הואיל** ונתפשה
אסורה אימא לא תשתה בל"ק קמ"ל.
תימה לר"י אמאי לא פריך הכא ואימא
הכי נמי כדפריך לעיל ונראה כל
היכא דקרא דמסיק אדעתיה מתוכו
למדרש הכי ומדרש לדרשא אחרימי
לא פריך ואימא ה"נ דקמ"ל דכך ניתן
למדרש למשה בסיני ולא צ"ל כהן
והיא נתפשה לאסור אשת כהן מבלעדי
אישיך מי שקדמה שכיבת זעל אבל
לעיל בני ישראל משמע צדדיה למעוטי
גרים וכן פסק שני דיבמות (דף כג).
בגמרא דמי שיש לו אח מ"מ וזקק את
אשת אחיו ליבוס דקא פריך פשיטא
אחיו הוא מהו דתימא לילף אחיה
אחיה מצני יעקב קמ"ל התם פריך
ואימא הכי נמי משום דאין גזירה שיה
למחנה ואריך טעמא להוציא מאותה
סבא או קרא וכן לענין לירוש' (סס):
וליתמנה לו פשיטא אחיו הוא סד"ל
לא יעמא זעל צעמי יס צעל שמטמא
יש שאינו מטמא הא כיצד מטמא

לאשתו כשרה ואינו מטמא לאשתו פסולה ה"נ קמ"ל ואימא הכי נמי דהא קרא ממעט פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערין (דף יז).
גבי האשה שיוצאת ליהרג אין ממתניין לה עד שמלך גופה היא מהו דתימא (כ) כאשר ישית עליו צעל האשה כתיב והאי ממוזר
דבעל הוא קמ"ל ואימא ה"נ דמאי נפקא לן מהתם דממוזר דבעל הוא אבל הכא כיון דלשמעין דעיקר קרא לדרשא אחרימי מו לא סלקי
דעתא למעוטי מיניה מידי וכן פרי"י: **אשת סריס.** רש"י פי' בסריס חמה ולא בסריס אדם שאסור לקיימה ולא ידעין מנלן דסריס
אדם כגון ששתה כוס עיקרין לאסור לקיימה אי משום האי צרימא דמייתי צפרק שני דיבמות (דף כ): וצפרק הערל (סס דף פט): פלוג
דכא וכתוב שפכה סריס אדם והזקן וכו' עד אסור לקיימה הא קמיני נמי וזקן וכו' אסור לקיים אלא על כרחיך אפלוה דכא וכרות
שפכה קאי כדקמיני טעמא משום שנאמר לא יבא פלוג דכא וכרות שפכה אבל אסריס דקמיני צדדיה לא ידענא מנליה דקאי נמי עלה:
אבל

(א) לא שופט. דכתיב תחת אישה: ולא יחזיר עולמים. קנסא קנסוהו
רצנן: לשגיגע ומנו. לאחר כ"ד חדש לידת הולד: והרנול. צמור.
כמו ילד (בראשית כה) רביא: מעוברת עצמו. שהיתה אשמו מעוברת וקינא
לה: או שופט. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: אשת ממור לממור.

כלומר אשה הראיה לממור וינסת
לממור וקינא לה ונסתרה: או שופט
כו'. ולקמן פריך פשיטא: אלא
דאמרי כי האי תנא. דאית ליה
עקרה וקינה שומות מלדא נקט אלא
אילנות ונסיב תלמודא מונקתה
ונרעה זרע ולא משום דאיהא ראייה
לקיימה אלא כרבי אלעזר ס"ל דיכול
לישא אחרת ולפרות ולרבות ואפ"ה
אילנות לא: וכו'. כל אשה לנועה
עקרה משום דלא נסתרה הפסדה:
לא ליפוש פסולין. לא נעשה שלום
ביניהם הלאו לא יפרה ולא ירבה
הואיל וכל דורותיו ממורים: והיא לא
נתפשה כו'. כלומר מהו דתימא
פרשת סוטה על כרחיך צאשת ישראל
קיימא מדכתיב והיא מיעוטא משמע
זו היא דכי לא נתפשה אסורה הא
נתפשה כו' ועלה קאי קרא דמיתה
ועבר עליו רוח וגו' דהיכא דמספקא
לן בהך אס נטמאה ואס לא נטמאה
שוטה אבל אשת כהן דליתה בכלל
והיא לא נתפשה ליתא נמי בכלל
השקאה קמ"ל: צמטונו. לאחר
ששתה אינטיך לאשמעינן דמותה
לבעלה דלא תימא זונה היא שהרי
בדקוה המים: צמטונו הא. ודאי
בדקוה המים וזונה היא אלא שחלה
לה זכות ואמאי מותרת לבעלה:
צמטונו דרך אצרים. שאינה
מתנוונה צמעים וצירכים אלא ראשה
ושאר אצריה כבידים עליה מהו
דתימא הא לאו זכות תלה לה דאס
כן הוה לה להמתנונה דרך דיקת
המים אלא צאונס זינתה לפיכך
מתנוונה שחלה כדרכה ולכהן מיהא
תיסטר: מבלעדי אישיך. משמע
דאישה צר הכי הוא: קא משמע לן.
דלמיקדס שכיבת זעל לבעול הוא
דלמא וסריס צר שכיבה הוא ואף
על גב דלאו צר זריעה הוא. (ס) ובסריס
חמה קאמר דמותה לקיימה ולא
בסריס אדם שאסור לקיימה משום
לא יבא פלוג דכא (דברים כג):
מהו

מותרת וכו' הואיל ונתפשה אסורה אימא לא תשתה קא משמע לן:
ומותרת לבעלה: פשיטא אמר רב הונא במתנוונה מתנוונה הא בדקוה
מיה ב"ב במתנוונה דרך אברים מהו דתימא הא זנוי זנאי והא דלא בדקוה
מיה כי אורחיה משום דבאונס זנאי ולגבי כהן אסירא קא משמע לן:
אשת סריס שותה: פשיטא מהו דתימא מבלעדי אישיך אמר רחמנא
והאי לאו בר הכי הוא קא משמע לן: על ידי כל עריות מקנין: פשיטא
מהו

לאשתו כשרה ואינו מטמא לאשתו פסולה ה"נ קמ"ל ואימא הכי נמי דהא קרא ממעט פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערין (דף יז).
גבי האשה שיוצאת ליהרג אין ממתניין לה עד שמלך גופה היא מהו דתימא (כ) כאשר ישית עליו צעל האשה כתיב והאי ממוזר
דבעל הוא קמ"ל ואימא ה"נ דמאי נפקא לן מהתם דממוזר דבעל הוא אבל הכא כיון דלשמעין דעיקר קרא לדרשא אחרימי מו לא סלקי
דעתא למעוטי מיניה מידי וכן פרי"י: **אשת סריס.** רש"י פי' בסריס חמה ולא בסריס אדם שאסור לקיימה ולא ידעין מנלן דסריס
אדם כגון ששתה כוס עיקרין לאסור לקיימה אי משום האי צרימא דמייתי צפרק שני דיבמות (דף כ): וצפרק הערל (סס דף פט): פלוג
דכא וכתוב שפכה סריס אדם והזקן וכו' עד אסור לקיימה הא קמיני נמי וזקן וכו' אסור לקיים אלא על כרחיך אפלוה דכא וכרות
שפכה קאי כדקמיני טעמא משום שנאמר לא יבא פלוג דכא וכרות שפכה אבל אסריס דקמיני צדדיה לא ידענא מנליה דקאי נמי עלה:
אבל

(א) צימות לו: (ב) [מוספתא
ריס פ"ה ע"ש] (ג) [שם]
במוספתא] (ד) צימות לא:
ושם מוחלפת השטות ועי'
תוס' לעיל כד. ד"ה וכו' יומין
וכו' ועי' תוס' מנחות ח':
ד"ה מאי האכל וכו' וכו',
(ה) רש"ל מ"ו, (ו) [שם] לעמ'
הקודם. רש"ל, (ז) [במדרג
(ח) [במדרג ה' (ט) וועי'
היטב צדשי' דמשה דלעיל
כד. ד"ה אשת סריס ועי'
רש"ל, (י) כן גירסת רש"י
אבל גירסת רש"ל דה"ל עם
דבור דלעיל, (כ) עי'
גירושלמי דקאי אאילנות,
(ל) רש"ל, (מ) צ"ל דהא,

תורה אור השלם

1. ואם לא נטמאה
האשה ונתורה הוא
ונקתה ונזרעה וכו'.
2. דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם איש איש
בי תשטה אשתו ונקטלה
בו מעל: במדבר ה יב
3. וישוב איש אתה
שבתך ונעלם מעיני
אישך ונסתרה והיא
נטמאה ועד אין בך והוא
לא נתפשה:

הגהות הב"ח

(א) גבי משחרר פשיטא
כ"ל ומינה ואילנות
נמחק:

מוסף רש"י

מעוברת חבירו ומינקת
חבירו. אשה שמת צעלה
והיא מעוברת או מניקה,
אסורה להנשא עד כ"ד
חדש, שכן מיעקב יונק
(ביבמות דל).